



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. XVIII. Deplorat cæcitatem humanam servantem præcepta
Grammaticorum, & violantem leges divinas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

2. Ut quid mihi illud, ô vera vita mea, Deus meus? quid mihi recitanti acclamabitur, præ multis coætaneis & conlectoribus meis? Nonne ecce illa omnia fumus & ventus? Itane aliud non erat, ubi exerceretur ingeniũ & lingua mea? Laudes tuæ Domine, laudes tuæ per Scripturas tuas, suspenderent palmitem cordis mei: & nõ raperetur per inania nugarũ, turpis præda volatilibus. Non enim uno modo sacrificatur transgressoribus Angelis.

V S V S.

1. Quantumvis Honos alat artes, & optima sit in-
doles adolescentũ, qui laude ducuntur & gloria,
deflet tamẽ S. D. nimiũ in scholasticis exercitiis
laudis studiũ. Vti quidem debet Magister laudis
ac gloriæ stimulis ad pueriles animos incitandos;
ubi vero senserit illos vel per nebulã intelligere,
humana omnia fumum, & ventũ esse; assuefaciat
illos paulatim & hortetur, ut desiderium laudis
humanæ, vertant in studium gloriæ divinæ.
2. Non doluit S. D. se exercitiis scholasticis acuisse
ingenium; id deplorat se non in divinis laudibus
argumentis è Scriptura petitis exercitatũ fuisse.
Vtilia, jucunda, varia, ingeniosa peti possunt ex
Scripturis sanctis, actis Sanctorum, Patribus, &
universa re Christiana, ut gentilium deliramen-
tis profanisque argumentis vix sit necesse adoles-
centes exerceri. Certe solis fabulis, ethnicorum-
que factis & moribus, stylum ac ingenium eo-
rum occupare, consultum non est. Discant po-
tius ex profanis quidem Scriptoribus, non tamen
vana, sed Christiana loqui.

C A P. XVIII.

*Deplorat cecitatem humanam servantem
præcepta Grammaticorum, & violantem
leges divinas.*

1. **Q**uid autem mirum, quod in vanita-
tes ita ferebar, & à te Deus meus
B 7 ibam

ibam foras quando mihi imitandi proponerantur homines, qui aliqua facta sua non mala si cum barbarismo aut solœcismo enunciarent, reprehensi confundebantur: si autem libidines suas integris & rite consequentibus verbis, copiose ornatæque narrarent, laudati gloriabantur? Vides hæc Domine,

Psal. 102. & taces *longanimis*, & *multum misericors*, & *verax*. Nunquid semper tacebis? Et nunc eruis

de hoc immanissimo profundo quærentem te animam, & sitientem delectationes tuas, *Psal. 26. 8.* & cujus cor dicit tibi: *Quæsiui vultum tuum, vultum tuum Domine requiram*. Nam longe à vultu tuo ieram, in affectu tenebroso.

Lucæ 15. 2. Non enim pedibus & spaciis locorum itur abs te, aut reditur ad te. Aut vero filius ille tuus minor, equos aut currus vel naves quæsiuit: aut avolavit penna visibili: aut moto poplite iter egit, ut in longinqua regione vivens, prodige dissiparet, quod dederas proficiscenti: dulcis pater, quia dederas: & egeno redeunti dulcior. In affectu ergo libidinoso, id enim est tenebroso, atque id est longe à vultu tuo. Vide Domine Deus, & patienter, ut vides, vide, quomodo diligenter observent filii hominum pacta literarum & syllabarum, accepta à prioribus locutoribus: & à te accepta æterna pacta perpetuæ salutis negligant! ut qui illa sonorum vetera placita teneat aut doceat, si contra disciplinam grammaticam, sine aspiratione primæ syllabæ *ominem* dixerit: magis displiceat hominibus, quam si contra tuæ præcepta hominem oderit, cum sit homo. Quasi vero quemlibet inimicum hominem perniciosius sentiat, quam ipsum odium, quo

quo in eum irritatur ; aut vastet quisquam persequendo alium gravius, quam cor suum vastat inimicando.

3. Et certe non est interior literarum scientia, quam scripta conscientia, *id se alteri non facere, quod nolit pati.* Quam tu secretus es, habitans in excelsis in silentio, Deus solus magnus ! lege infatigabili spargens pœnales cœcitates, super illicitas cupiditates ! Cum homo eloquentiæ famam quærit (adstans ante hominem iudicem, circumstante hominum multitudine, inimicum suum odio immanissimo infectans) vigilantissime cavet, ne per linguæ errorem dicat, *inter hominibus*, & ne per mentis furorem, hominem auferat ex hominibus, non cavet.

Tob. 4^o
16.
Matth. 7^o
12^a

V S V S.

1. Adverte S. Augustinum duplex hîc perversiõis suæ initium afferre. I. Lectionem poëtarum turpium, qua delectatus & sensim à Venere infectus est, de quo c. 16. II. exempla hominum vanorum, qui pluris faciebant scientiam, quam conscientiam, & magis formidabant solœcismû linguæ, quam vitæ. Sic enim paulatim relicto Deo patre optimo, cum filio prodigo abiit in regionem tenebrosam peccati: non pedibus, sed vitiosis affectibus. Attendant sibi adolescentes ab utroque malo, præsertim vero ab exemplis pravis, & vanis.
2. Iterum docet in studiis humanis cœlestia sapere, cum ex Studio cavendi errorem in sermone, incitat ad fugam peccati.
3. Alte imprimendum animo est illud principium: *quod Deus lege infatigabili spargit pœnales cœcitates suas per illicitas cupiditates, dum ob peccata aufert illustrationes suas, hominesque ad eum modum excæcat, quo sol noctu omnia obscurat, subducendo lumen suum dormientibus, qui eo digni non sunt. Ita Deus ob præcedentia peccata & temporem subducit bonas cogitationes, nec mentem*
illu.

l. 7. de per-
fect. div. à
c. 12. usq;
ad 16.

illustrat, uti prius. Hinc excæcatio in intellectu,
& obduratio in voluntate, de qua pæna vitæ hu-
jus maxima, V. Lessium. Ex quo illud nota
Deum excæcare solum negative, subducendo lu-
men, Diabolum vero positive, iudicium perversen-
tendo, & alliciendo.

CAP. XIX.

*Se quoque magis timuisse barbarismum,
quam peccatum, & innumerabilibus
mendaciis, fraudibus, furtis puerilem
innocentiam corrupisse.*

1. **H**Orum ego puer morum in limine
jacebam miser: & hujus arenæ pa-
læstra erat illa, ubi magis timebam barbarif-
mum facere, quam cavebam, si facerem,
non facientibus hæc invidere. Dico enim,
& confiteor tibi Deus meus, in quibus lau-
dabar ab eis, quibus placere, tunc mihi
erat honeste vivere. Non enim videbam
voraginem turpitudinis, in quam projectus
eram ab oculis tuis. Nam in illis, jam quid
me foedius fuit, ubi etiam talibus displi-
cebam, fallendo innumerabilibus men-
daciis & pædagogum, & magistros, &
parentes: amore ludendi, studio spectan-
di nugatoria, & imitandi ludicra in quie-
titudine?

2. Furta enim faciebam de cellario pa-
rentum, & de mensa; vel gula imperitante,
vel ut haberem, quod darem pueris, ludum
suum mihi, quo pariter utique delectaban-
tur, tamen vendentibus. In quo etiam ludo
fraudulenta victorias, ipse vana excellen-
tiæ cupiditate victus, sæpe aucupabar. Quid

au-